

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Wolven in Zeeland, adviesrapport
Preventie wolvenschade

Zaaknummer
381491

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 9 april 2024

Geachte voorzitter,

Sinds 2015 is de wolf terug in Nederland. In april 2021 kwam er een wolf voor het eerst naar Zeeland. Inmiddels is er zes keer een zwerfende wolf in Zeeland geweest met in totaal 25 bevestigde slachtoffers onder schapen.

Gedeputeerde Staten van Zeeland (GS) hebben in 2022 aan de GS adviescommissie Wolf in Zeeland de opdracht gegeven om:

- om een Zeeuws gebiedsgericht 'preventieplan wolvenschade' op te stellen,
- om te adviseren over een Zeeuwse subsidieregeling, aangepast aan de Zeeuwse situatie en bedrijfsvoeringen,
- en om draagvlak voor de wolf te vergroten,
- onder leiding van een onafhankelijk voorzitter.

Begin dit jaar is door de voorzitter, namens de Adviescommissie Wolf in Zeeland, het preventieplan wolvenschade aangeboden aan gedeputeerde Nielen. Op 9 april 2024 hebben GS het besluit genomen om alle adviezen van de Adviescommissie Wolf in Zeeland over te nemen in een Subsidieregeling Wolfwerende afrastering, die per 15 mei 2024 opgesteld zal worden.

U vindt het preventieplan wolvenschade in de bijlage **(bijlage 1)**.

Samenvattend heeft de adviescommissie Wolf in Zeeland aan de Gedeputeerde Staten van Zeeland het volgende geadviseerd:

- de provinciale subsidieregeling voor preventieve maatregelen tegen wolvenschade open te stellen voor alle soorten hoefdieren, (exclusief varkens) die zowel bedrijfsmatig als hobbymatig worden gehouden.
- naast een subsidieregeling voor preventieve maatregelen, ook een communicatieplan uit te werken en uit te voeren. Een eerste aanzet daartoe kan gelezen worden in hoofdstuk 9 van dit advies.
- heel Zeeland aan te wijzen als risicogebied. De wolf kan per nacht wel 80 kilometer lopen, dus het is voorspelbaar dat in de hele Provincie Zeeland schade kan ontstaan.
- een subsidieregeling uit te werken met toepasbare materialen, een realistische vergoeding, hulp en advies bij het neerzetten en goede voorlichting en communicatie richting dierhouders. Het doel hiervan is om het nemen van preventieve maatregelen te stimuleren.
- in de subsidieregeling toe te staan om te werken met 90 cm flexinetten met een aardedraad onderin (stroom tot op de grond). In het geval dat de wolf er toch in slaagt binnen te komen, dan wordt geadviseerd om te verplichten het net te verhogen met een extra lint erboven (voorkeur blauw lint). Het doel hiervan is om schapenhouders te stimuleren met goed hanteerbare

- flexinetten te gaan werken in plaats van de dubbele lage draden. De verwachting van de Commissie is dat dit reeds goed wolfwerend werkt.
- ten behoeve van de hulp aan dierhouders samen te gaan werken met Wolfencing Zuid Nederland, of een soortgelijke organisatie, zodat dierhouders hulp en advies kunnen krijgen t.a.v. de werkwijze met wolfwerend materiaal en / of het plaatsen daarvan.
  - zo spoedig mogelijk een provinciale subsidieregeling voor preventieve wolfwerende maatregelen voor heel Zeeland op te starten. De commissie adviseert daarbij om middels communicatie door alle stakeholders het gebruik hiervan te stimuleren.
  - in het landelijk overleg aandacht te vragen voor de kosten van onderhoud van wolfwerende afrasteringen en deze zo mogelijk in een beheerpakket onder te brengen.
  - bij verstrekking van subsidie wolfwerende afrasteringen instructie te geven over de correcte plaatsing van wolfwerende afrastering. Dit om te voorkomen dat het uiteindelijk toch niet goed werkt.
  - te inventariseren waar er situaties zijn waar geen wolfwerend raster zou mogen staan en hierover het gesprek aan te gaan.
  - los van de subsidieregeling een pilot met kuddewaakhonden mogelijk te maken. Dit om na te gaan of kuddewaakhonden in Zeeland in een recreatiegebied zouden kunnen werken. Dit kan apart worden uitgewerkt.
  - een communicatieplan op te stellen. De commissie vindt het belangrijk om blijvend met dierhouders, terreineigenaren, burgers, gemeenten en andere betrokken partijen in gesprek te blijven over de wolf.
  - het draaiboek bij melding wolf verder uit te werken in een concreet handboek zodat alle partijen weten wie waarvoor en wanneer verantwoordelijk is.

Gedeputeerde Staten van Zeeland zijn en blijven van mening dat de wolf niet in Zeeland thuishoort. Het standpunt van het college van Gedeputeerde Staten van Zeeland is dat de beschermde status van de wolf verlaagd dient te worden.

Wij gaan ervan uit dat we u hiermee voldoende hebben geïnformeerd over de Adviescommissie wolf in Zeeland en het preventieplan wolvenschade.

Zodra de subsidieregeling gepubliceerd is kunt u deze vinden op onze website bij Subsidies [Overzicht subsidieregelingen | Provincie Zeeland](#) of [De wolf in Zeeland | Provincie Zeeland](#) .

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Preventieplan wolvenschade

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.